

ДІЛО

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

ГІТЛЕР КАНЦЛЕРОМ.

Львів, 1. лютого 1933.

Від двох днів два слова з повищеного наго-
товку повторюються у всіх відмінах на сторінках
усіх часописів світа. Гітлер канцлером — це
найбільша сучасна політична сенсація, яка від-
булася в тінь і кризу кабінету у Франції, і Лігу
Націй з її манджурською компромітацією, і пре-
дікаві останні балканські перипетії з Італією у
ролі режисера, і перші кроки Рузвельта, і піз-
денно-американську війну, і взагалі всі ті події
широкого світу, які чейже не припинили свого
бігу та розвиваються далі, маючи більший
або менший вплив на долю держав, народів і ці-
лого людства. Однак усі ті справи зовсім авто-
матично зійшли з часописних шпальт або й ще
не попали туди, бо... нема для них місця: адже
Гітлер став канцлером Німеччини!

До речі, то після упадку кабінету Брінінга
стало для всіх, у Німеччині і поза нею, ясною
речю, що це лише питання часу, коли керма ні-
мецького уряду перейде до рук голови найсиль-
шої німецької політичної партії. Двічі Гінден-
бург зупинив цей неминучий хід подій, відмо-

Гітлера підстави у парламентарній більшості.
Тому ці „оптимісти“ не сподіюються з появою
Гітлера на канцлерському стільці ніяких ради-
кальних потрясень ані у внутрішній, ані закор-
донній політиці Німеччини, а на доказ — покли-
куються на мирові заяви представників нового
уряду на його першій пресовій конференції.

Зате „песимісти“ добачують саме в отому
компромісі Гітлера з Папеном і Гугенбергом за-
родки поважних потрясень, звертаючи увагу на
найбільш соціально реакційний ультракапіта-
лістичний характер групи „баронів“ Папена та
„націоналів“ Гугенберга; ця коаліція, мовляв,
штовхає соц.-демократів до тісного блоку з ко-
муністами, себто по суті цілком більшовизує де-
мократичний німецький соціалізм. Навіть есент.
розв'язання комуністичної партії та гострі про-
тикомуністичні репресії можуть не стримати по-
ходу комуністів у Німеччині, якщо механічні
репресії йтимуть рівнобіжно з реакційною госпо-
дарською і соціальною політикою уряду. Звер-
тають теж увагу, що новий міністр райхсвер-
ген фон. Бьомберг є відомим прихильником ні-
мецько-російської співпраці. Врешті ці „песі-
місти“ впевняють, що коли такі могутні рухи,
як німецький націонал-соціалістичний, не хо-
тять банкрутувати, то не можуть ослаблювати
себе й обезцінювати міжпартійними та особисти-
ми компромісами, лише мусять — в той чи інший
спосіб — дуже марканти відначувати свій ци-
товий характер та свою суттєву програму на
всій системі правління...

Нині всі вичікують одної події, яка рішить
про те, чи Гітлер піде ще далі по шляху ком-
промисів, чи по лінії протиконституційних ек-
спериментів. Тією подією буде засідання райхс-
тагу, скликане на 7. лютого ц. р. Голосування
таж зголошеним уже внеском комуністів про не-
довіря урядові Гітлера виявить наглядно, хто

До власної хати

ПРИ ВУЛ. 3. МАЯ Ч. 15 У ЛЬВОВІ

від дня 4. лютого ц. р. переносить свій льокаль

Центральний Кооперативний Банк

„КРАЄВИЙ СОЮЗ КРЕДИТОВИЙ“ У ЛЬВОВІ

Його активно підтримує, хто активно поборює та
хто толерує. В уряді в заступленні дві групи, які
мають 250 голосів (нім.-нац. 54 і нац.-соц. 193);
соціалісти й комуністи розпоряджають разом
221 голосів. Рішав партія центру, з якою йдуть
тепер переговори — або за безпосередню участь
в уряді або за „нейтральність“, яка виявилась
би у стриманні від голосування над внеском не-
довіря. Такі самі переговори йдуть з т. зв. тех-
нічним клубом, що об'єднує дрібні клуби, зде-
більша центрально-правого характеру. Католицький
центр заявив уже, що застерігається рішуче про-
ти всяких есентуальних устроєвих експеримен-
тів, зате радо поведе всякі розмови на ґрунті
обов'язуючої республіканської конституції. Ма-
буть ця заява вплинула на появу комунікату,
що заперечує поголоски про поворот Вільгельма
до Берліна.

Враження з приходу Гітлера до влади особ-
ливо сильне — у Польщі. Виправді краківський
„Кур'єрок“ впевняє, що „Варшава прийняла
спокійно“ цю вістку, а проте полк. Медзінський,
як генеральний референт бюджету мабуть не ли-
ше з реторичних оглядів покликався на зміну
німецького кабінету як на апробату незредуко-
ваного польського військового бюджету. Ніді
правили діти: Гітлер канцлером — це такі слова,
які мають свій величезний зміст для найближ-
чих сусідів Німеччини.

Протиукраїнська політика на Закарпатті.

Розв'язання Товариства Українських Учителів.

Не добре діється на нашому Закарпатті, що
найшлося в межах молоді Чехословацької Рес-
публики. Нераз ми писали про незрозумілу для
нас протиукраїнську політику чеських аграріїв
на Закарпатті, нераз підкреслювали і те, що
Прага, ця сприяюча українській справі Прага,
з такою політикою аграріїв певно не вповні по-
годжується. В такому нашому переконанні у-
кріплювали нас численні факти, які ми бачили і
про які чули в Празі. Приємно нам було чути
наприклад літом минулого року гідну заяву че-
хословацького міністра освіти про українську
мову в зв'язку з мовним питанням на Закарпат-
ті. Такі факти підтримували в нас надію, що
скорше чи пізніше прийде на Закарпатті до кра-
шого. Ми вірили, що монополний вплив всемо-
гутних у тій нещасній країні аграріїв зчасом
зменшаться під впливом Праги, а навіть наділя-
лись, що й самі аграрії зчасом понекають свою
політику ексклюзивного підтримання москво-
фільства теж під впливом живих і повних бла-

городного гуманізму і справедливості подихів
із осідку найбільшого сучасного гуманіста се-
ред славян през. Масарика, тобто під впливом
Праги.

Тимчасом показалося, що пересичені мос-
квофільством і насичені українофобством чесь-
кі аграрії з Закарпаття знаходять послух для
своїх протиукраїнських потягень на Закарпат-
ті і в самій Празі. Доказом на те факт розв'язан-
ня „Товариства Українських Учителів“ на За-
карпатті. Існувало там учительське т-во п. н.
„Народовецьке Учительство“. Це товариство
перезвало себе на „Товариство Українських У-
чителів“ і змінило в тому напрямі свій статут.
Статуту писало згідно з законними вимогами
на затвердження влади. На внесення місцевих
адміністративних чинників пражське міністер-
ство внутрішніх справ статуту не затвердило і
тимсамим т-во розв'язало. А не затвердило ста-
туту тому, що в ньому учителі звуть себе укра-
їнцями. На думку міністерства (інспіровану за-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 5. grudnia 1932.
Sąd okręgowy Wydz. VI. 1. karnej we Lwowie w sprawie
konfiskaty Nr. 267 czasopisma „Dilo“ z daty Lwów, dnia
2. grudnia 1932 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 780/32 na posiedzeniu
sie jawnem w dniu 5. grudnia 1932 r. po wysłuchaniu zdania
Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia:
uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 30. listopada
1932 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę cza-
sopisma pt.: „Dilo“ Nr. 267 z daty Lwów, dnia 2. grudnia
1932 zawierającego 1) w artykule pt.: „W zamkniętym
kitali“... a) od słów w ustępie „Konkretni“... do końca arty-
kułu, 2) w artykule pt.: „Dalszy chid“... a) w ustępie od
słów: „win zimliw“ do słów: „buło“, 3) w artykule pt.:
„dla dobra szkoły“... a) w ustępie od słów: „aby“... do słów:
„stupaiku“ — znamiona występu z art. 170 kk. — zarzą-
dzić zniszczenie całego nakładu i wydać po myśli § 493 pk.
zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.
Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego
czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bez-
płatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie.

Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa
przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17. grudnia 1862 Dz.
p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na
grzywnę do 400 zł. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem
wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1), 2), 3)
przez niezgodne z prawdą zobrazowanie obecnego położe-
nia wewnętrznego Państwa Polskiego — podawanie fałszy-
wych faktów z przebiegu ekscesów akademickich we Lwo-
wie, oraz przez imputowanie władzom państwowym bez-
prawnego postępowania wobec nauczycielstwa narodowości
ukraińskiej — szerzyć wiadomości mogące wywołać nie-
pokój publiczny.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 28. XII. 1932.
Sąd okręgowy Wydz. VI. karnej we Lwowie w sprawie
konfiskaty Nr. 287 czasopisma „Dilo“ z daty Lwów, dnia
25. grudnia 1932 do Sygn. VI. 1. Pr. 824/32 na posiedzeniu
niejawnem w dniu 28. grudnia 1932 po wysłuchaniu
wniosku Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie po-
stanawia uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 23.

grudnia 1932 przez Starostwo grodzkie we Lwowie kon-
fiskatę czasopisma „Dilo“ Nr. 287 z daty Lwów, dnia 25.
XII. 1932 zawierającego: w artykule pt. „Tretia dija“ od
słów „wid rusztowania“ do słów „waszym“, w ustępie od
słów „proszczaj“ do słów „delikwenta“ znamiona występu
z art. 154 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu
i w myśl § 492 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego
pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu
redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejs-
ze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na
pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za
sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII.
1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex t. j. zasądzenie za przekroczenie
na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem
wymienionego wyżej artykułu ma na celu przez gloryfiko-
wanie sprawców zbrodni pochwałać dokonane przestęp-
stwo. Według § 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras.
jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewod-
niczący: W. Medziński w. r. Protokolant: Lewicki w. r. Za-
zgodność: Lipanowicz st. okr.

карпатськими аграріями!) українців на Закарпатті нема, так само, як нема там української мови, а крім того „український рух“ на Закарпатті прямує „до витворення одної української цілості“. Отже — твердить міністерство — не може саме тому існувати товариство, яке зве себе українським. Та далеко краще каже про те сам акт відкинення статуту й роз'яснення товариства. Ось і дословний його текст:

УРЯДОВИЙ АКТ ПРО РОЗВ'ЯЗАННЯ „Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ“.

„Поліційна дирекція в Ужгороді число: 2973 а/ 1933. Ужгород, дня 19. січня 1933. Предмет: Народовецьке учительське товариство — відкинення статутів. Відповідь на число. Приложення: 5. П. Т. Народовецькому учительському Товариству (до рук пана шк. інспектора І. Гусня) в Берегові. У прилозі засилаємо Вам чотири примірники спілкових статутів, засланих сюди рішенням міністерства внутрішніх справ у Празі, з дня 16. І. 1933. число: 58.901/1932/6 з тим, що міністерство один примірник залишило для своєї урядової потреби. Разом засилаємо Вам копію рішення міністерства внутрішніх справ, отримання якого потвердіть на долученому листі. — Поліційний директор: в. з. П. Флек, в. р.

Міністерське рішення.

Міністерство внутрішніх справ не задовольняє прохання спілки Народовецького Учительського Товариства з місцем осідку в Ужгороді, в ділі потвердження статутів, які були прийняті загальними зборами відбутими дня 2. липня 1932 р.

Причини:

Після § 1. нових спілкових статутів називає себе спілка „Товариство українського учительства“ а після § 3 а. його урядовою мовою є мова „українська“.

Ця постанова, як і далші постанови статутів, у яких уживається назву „український“ (порівняй § 5. точка а), § 33 і 54 і інші) є прогипотезовані, бо означення мови і народності, як „українське“ є неправильне і противиться правничим постановам, на основі яких означається мова і народність домашнього горожанства Підкарпатської Русі, як руска (малоруска або русінська) порівняй § 49. законів з дня 15. квітня 1920, число 325 і 326 збірка законів і розпорядків про порядок праці парламенту і сенату Народного Представництва, статтю 100 правит. розпорядку число: 17/1926. 36. законів і розпор. Генеральний статут Підкарпатської Русі і інші).

У наведеному означенні треба видіти також цілі з оглядом на відомі змагання до витворення спільного зв'язку українського“.

З наведеного бачимо, що закарпатські аграрії мають сильні впливи в пражському мініс-

Життєве забезпечення це видаток, який вертається стократно, бо на випадок Вашої смерті, дає змогу Вашій родині улаштувати своє життя; тому забезпечіть Ваше життя в одиницях

УКРАЇНСЬКИМ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ І РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“.

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна камениця).

терстві внутрішніх справ. Однак ми не хочемо вірити, щоб ця децизія була вже оконченою. Нам здається, що міністерство ще перевірить цю справу та звільниться від підшептів закарпатських аграріїв, дасть змогу зорганізованій корисній праці для українського учительства в його товаристві.

Зі сойму.

З НАРАД СОЙМОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ.

30. ц. м. на засіданні соймової адміністраційної комісії, в котрому взяли участь з УГР. послан Кузик і д-р Біляк, крім дальшої дискусії над урядовим проектом самоуправного закону розглядало урядовий проект закону про продовження урядування самоуправних органів на території воевідств: краківського, львівського, станіславівського і тернопільського. Проект закону, який реферував пос. Санойца (ББ), продовжує біжучий період урядування громадських рад, міських рад, як і зверхностей громадських та магістратів на терені 4 згаданих воевідств — отже і цілої Сх. Галичини — до часу уконституування нових самоуправних органів, які повстануть вже на основі нового самоуправного закону. Цей проект закону продовжує отже урядування теперішніх зверхностей і громадських рад по наших селах принайменше на 2 до 3 роки, бо шойно в такому часі прийде по наших селах до переведення виборів на основі нового самоуправного закону.

Проти цього проекту виступили всі опозиційні клуби. Іменем Українського Соймового Клубу посол д-р Степан Біляк заявився рішуче проти цього закону, вказуючи, що в великій кількості наших громад, люди вибрані до рад громадських і зверхностей, завели — і заходять пекуча потреба їх перевибору. Удержання тих самих зверхностей і громад на протяг дальших 2—3 літ доведе цілу низку громад до матеріальної руїни і побільшить існуючу економічну кризу. При цій нагоді вказав бесідник, що цей законопроект уможливає дальший безправний стан в повітовій „самоуправі“ на українських землях під Польщею. На ділі

повітова самоуправа не існує. Прибічні ради при старостах — називані „повітовими радами“ не є ніякими самоуправними органами, це гурток добре бачених старостами номінатів — і тому не диво, що вони ані не вміють ані не хотять працювати над загальним добром повітів, що очевидна річ — спричиняє матеріальну руїну наших повітів. Не диво, що при цьому не узгадуються також відповідного до числа населення заступництва українців. В тім місці пос. Ржуска в ББ. кличе: „А про це вам ходити!“, на що пос. д-р Біляк відповів: Так, хочемо брати участь у самоуправі на наших землях і мати на неї вплив, бо це наше право і з цього права не зрештимо! Коли отже предложений законопроект причинюється лише до забатнення самоуправних відносин, Український Сойм. Клуб заявляється проти такого закону.

Розстрілюють кооператорів.

В Києві скінчився судовий процес 22 керівників кооперативних союзів, яким закинули зловживання в постачанні харчів. Провинилися головню тим, що видавали харчі некомуністам. Директора централі Широкогородського, головного адміністратора Хакіна і п'ятеро інших урядовців засудили на розстріл, а 14 на тяжку в'язницю до 10 років.

Повстання на Сибірі.

Повстанчий рух на Сибірі приймає щораз більші розміри, наслідком чого радянська влада проголосила воєнний стан. З Іркутська відійшли на повстанчий фронт великі військові сили. Всі місцевості між Чітою та Іркутськом обсадили червоноармійці. Повстанці появилися в останньому часі в районі Красноярська і Каньська, де куди приступило до них військо.

На основі урядових звідомлень число повстанців дійшло до 40 тисяч. Повстанці відділи появилися вже біля Томська й захопили потім зі зброєю та муніцією. В Барнаульську повстанці напали на державний банк, частину урядовців побивали і забрали з каси 26 мільонів рублів.

На думку радянських кол повстанчий рух на Сибірі зорганізувала чужа рука (натяк на японців). Як доказ вказують на факт, що повстання вибухло переважно в округах, що межують з половою японських впливів і в часі загострення взаємин між Радянщиною і Японією.

Абітурієнти!! Пригадуємо, що шкільні таблі по новочасному й дешево виконує фотограф 1318 „Venus“, Академічна 24. 3-20

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 3. ЛЮТОГО 1933.

АНАТОЛЬ КУРДИДИК.

Фейлетон мого приятеля.

(Докінчення).

— Знаєш, мене мало чорти не вхопили. Я горів, а що телефон задавонить — я неприємний: вона! Я не знаю, як я пережив той вечір. Портієр вертається, приносить лист. Я дріжджав, як штубак. Я розірвав його. На, читай...

Це був лінійкований листок, видертий із шпигла, а на ньому нервово записано олівцем:

„Дякую за все. Не забуду і не забуду. Ваші слова несподіванка для мене. Даруйте за письмо, рука дрожить. Завтра зателефоную, бо хочу Вам оповісти багато, багато. Стільки на серці залягло... Здоров'я — Ж.“

— Ти знаєш — курить Андрій 30-го „Бандерильос“, — а той лист прочитав найменше сто разів. Це ж лист! Ти розумієш?

Я розумів. Це дійсно лист, який могла написати Жана, що трохи не збожеволіла, коли він її покинув. І я розумів, що тут починало пахнути новою фазою кохання. З тієї фази могли скористати тільки фейлетони „Вістей“, бо Андрій після кожного міцнішого переживання писав, як навіжений.

— Ти знаєш, я другого дня пішов до редакції і чекав телефону. Не міг нічого робити. Під грудами муляло. Покликали мене з централі, я спинив дух, але це якийсь тин напрошувався зі своїми творами. Потім знов чекав. Пробував писати. Не йшло. Думки коло телефону, серце коло телефону — ну, божевілья...

— Ти знаєш — вона не зателефонувала. Я зросидів у редакції 6 годин. Я йшов розторошеним по сходах вниз. Замість на обід, пішов до каварні і написав візитівку. Прочитай.

На маленькій в'язничній стояло:

„Жана! Я дожидав, як ніколи нікого, а ціле допудня ждав джогачи і в гарячці. Жана, я від Тебе нічого не хочу — хочу побачити Тебе й отак 10 слів почути — чому Ти не зателефонувала? Дожидаю до 5.30 при числі 32-04 — озвися. Андрій“.

(Чи в цих словах не добачує пера фейлетоніста з „Вістей“, яким усі захоплюються? О, колиб я так умів писати!..)

— Я знов покликав портієра, заліпив коперту і післав його. Знов не міг найти місця. Узав часопис, але що хто ввійде, то я думаю, що це він з відповіддю, що телефон — то від неї. Ну, хай йому біс! Нерви отакі стали...

Трицятьперше „бандерильос“ застукало об столик і мужеський профіль Андрієвого носа зісунув ніби в лугі брови.

— А оце він приходить. Подає коперту — щось тверде. Розриваю, як тигр. І трохи не кину серцем об долівку. На, маєш і цей листочок.

Знову листок зі шпигла, але на цей раз без ліній. Письмо ще нервовіше, чорнилом.

„Рішуче прошу більше не писати. (останні два слова підкреслені). Ви жонаті, я заручена (два останні слова у скобках). Я людина, якій на опінії багато залежить. Мені не можна, Вам тимбільш. Квестія давно вже розв'язана з хвилиною, коли Ви оженилися. Відсилаю Вашу візитівку і прошу рішуче більше не писати (останні три слова двічі підкреслені). Жана“.

— Ну?

— Розумієш, мене чорти беруть не тому, що вона не прочитала моєї візитівки і що я на чекав і попереднього і того дня —

а розумієш, мене мало кров не залле, що вона через одну ніч стала моралісткою, що їй так нагло почало через одну ніч залежати на опінії —

а чим я цю опінію певну? І скажи мені, що вона розуміє під тим:

„Мені не можна, вам тим більше?“

— бо чого не можна? Говорити з людьми, що має жінку? Чи не можна тому, що вона заручена? І яка, до біса,

„квестія давно вже розв'язана з хвилиною коли я оженився?“

— Кельнер, чорна!

— Знаєш, не люблю блазнів. А блазні мужеські й жіночі. Ці останні небезпечніші, бо вміють замаскуватися під високі інтелекти. Очевидно, адрети маску і побачити блазня — нічого собі пригода.

— Уяви собі: Ідейна жінка, що мріє про поета, маляря і мистця, що хоче творити великих людей, вживає таких слів: заручена, жонаті, можна, не можна, опінія. Опінія ця до ночі інша, колиж виспиться — інша, між двома людьми рвуться всякі зв'язки, якщо одно з них жонаті, або віддані.

— Знаєш, чоловіка мозок болять і жовч заливає, коли подумав: жінка з високою освітою — XX-го століття — і оце письмо.

— Я ж хотів її тільки побачити. Я маю дружину, яку над життя кохаю і яка мене кохає — а з неї

— розумієш, я з цього дивогляда хотів побити собі Музу.

— КЕЛЬНЕР 10 „БАНДЕРІЛЬОС“!

— А той її наречений, що то вона ніколи не вийшлаб за пересічного чоловіка — знаєш хто?

— Ветеринар! Ба я ветеринарі бувають різні. А це буйвіл. Мускулатура, череп і мистецтво в нього — нехай не кажу де.

— Розумієш? — згорянув усі ці папери в кишеню. — І може то чоловік писати фейлетони? Не напишу...

І Андрій Ковшевич, мій приятель з „Вістей“, не написав досі фейлетону.

Зате я написав фейлетон і ось ви його прочитали. Це фейлетон мого приятеля.

Як господарять москвофіли.

До чого довела народні установи невідповідальна господарка москвофільських провідників.

XII.

Що всім „руським обществам“ гроші до зарізу потрібні, знав це аж за добре не тільки п. Сірко-Білинський, але й посол Бачинський. Аби ж зеднати собі симпатії серед „руських“, які передше його завзято поборювали, не жалував п. Бачинський обіцянок, які, як знаємо, нічого не коштують. М. ін. обіцяв виробити для „Защити Земли“ субвенцію в квоті 100.000 зол. на покриття страт, а крім того нові кредити на 250—300 тисяч, обіцяв теж виробити більшу субвенцію на „Рускій Ревізійний Союз“ і т. д.

Однак після культурно-економічного з'їзду з 29. червня 1932 р., на якому майже всі учасники, оброблені жскд п. Сірко-Білинським, були під гіпнозом тих обіцянок „пособій“, прийшли відомі події в ліському повіті, а потім вакації, що, мовляв, перешкодило п. Бачинському здійснити покладені на нього надії. Зате в осени почав він з великою енергією добиватися авдієнції в урядових кругах у справі матеріальної підтримки для москвофільських установ.

Характеристична річ, що всі заходи п. Бачинського попасти на авдієнцію до львівського воеводи Рожнецького скінчилися нічим. Воевода, видно, знав добре п. Бачинського і ставився до цього неприхильно. Колиж накінець по довгих заходах п. Бачинський добився назначення авдієнції, то в означеному дні й годині воевода був пильно зайнятий, віцевоєвода мав важну конференцію, начальник виділу безпеки п. Ссханський мусів саме тоді вести телефонічну розмову з Варшавою, так, що залишився один тільки радник Тилько в тому ж виділі, у котрого і так дуже часто пересиджували передтим і тепер пересиджують пп. Бачинський, Слезюк і Сірко-Білинський. Радн. Тилько одобрив думку панів-делегатів їхати до Варшави до м-ства з метою повести безпосередні переговори з урядом.

По нараді між собою вислали наші „руські“ тихцем делегацію до Варшави, у склад якої ввійшли: пос. Бачинський, о. Яворський і дир. Слезюк від Нар. Дому, новий дир. „Защити Земли“ Вербовський, урядовець і одночасно член анділу (!) „Общества Качковського“ Цебринський та другий директор „Русск. Ревіз. Союзу“ Плешкевич. Тому, що панове посли мають безплатно першу класу в поїздах, ціла та поїздка коштувала касу Народнього Дому, який її фінансував, доволі дешево, бо всього 1.200 зол. — за два дні.

Делегацію прийняв міністр внутрішніх справ Перацький, якому вона заоферувала за ціну „пособій“ для москвофільських установ не тільки тісну співпрацю з урядовими колами, але й „гостру боротьбу“ з українським національним табором. Мін. Перацький втішився неазвичайно, почувши, що в 1932 р. нараз появилася на галицькому терені „льояльний і вірний русинський нарід“, який не має нічого спільного ні з українцями, ні з москалями. Він обіцяв „старорусинам“ підтримку, але перед тим, як заявив, мусів познайомитися докладно з цілим „староруским рухом“ (на авдієнції говорили звесь час тільки про „старорусинів“) на основі точного розсліду і реляцій підчинених собі органів влади.

Все йшло, як по маслі, п. Бачинський сіяв з радости, аж тут нараз дир. Вербовський із „З. З.“ заявив, що коли уряд настільки не цінить „старорусинів“, що не хоче дати їм зараз марних 100.000 зол. субвенції та яких 250.000 зол. кредитів, то „старорусинам“ не лишається нічого іншого, як злитися з українцями та сплатити те, що ще можна спасти від руїни. Пос. Бачинський мало не зімлів, а дир. Слезюк таки заголову вхопився: Якто, йти разом з українцями? На щастя, цілу справу замяв якось о. Яворський. Мін. Перацький, прощаючи делегатів, обіцяв піти „старорусинам“ на руку і дати їм т-вам кредити до кінця листопада 1932 р.

Вернувшись з тріумфом до Львова, делегати на цей раз добились авдієнції у воеводи. Прийшли до нього в тому самому складі, тільки замість п. Слезюка був у делегації представник Ставропігії сеніор Гулла.

І знову вийшла неприємна історія. Сеніор Гулла покликався на „заяви льояльності“ і т. д. і зажадав ні більше, ні менше, як віддачі Нар. Дому „старорусинам“ і тимсамим усунення комісарської господарки. Пос. Бачинський у першій хвилині так і завмер. А шож з його комісарством? Очунявши, він перебив: „У Варшаві в міністерствах мені заявили, що може бути мова лише про розширення прибічної ради Нар. Дому, а не про його віддачу“... Здивувався та кож немало воевода Рожнецький та рішив, що коли поодинокі члени делегації не в силі взгид-

нити своїх поглядів між собою, то нема що з ними дальше балакати.

Так минув листопад, грудень — а про кредити „ні слуху ні духу“. „Защита Земли“, приперта до муру, хотіла вже оголосити конкурс, але п. Бачинський рішився піти ще раз до воеводи з делегацією. Воевода прийняв делегацію в коротенькій, 4-хвилинній авдієнції та заявив, що змінює свій погляд і займає прихильне становище супроти „старорусинів“. А щодо кредитів, то він, мовляв, видав уже відповідні інструкції директорам банків, з якими велів делегації увійти в безпосередні переговори.

Після того делегати повбирали знову шлясрок і смокінги та давай ходити по банках. Як на зло, то директора не застали, то гол. касієра не було, то вийшла якась ін. перешкода.

Здавалося, що вже нема рятунку. Аж нараз, саме перед двома тижнями, влетів до „Защити Земли“ один з членів делегації та задихаючись, приніс радісну вістку, що з призначеного одного мільона кредитів українці не дістануть ані сотика, зате „Защиті Земли“ припаде 300 або і 500 тисяч золотих кредитів. А після того, почувшись за вухом, додав: „Можеб так усі „руські общества“ дали на це гіпотечарну гарантію?“...

Чи це не гачок на всі „руські общества“, аби їх за одним махом утопити? І чи не стид москвофільським менерам для такого „успіху“ робити такі ходи й заходи, які вони робили?

Чар Країни Сходячого Сонця віднаймете у нововиданій книжці

СТ. ЛЕВИНСЬКОГО

З японського дому.

Набути можна в Аміністр. „Діла“ за зол. 2.— (без пересилки).

Англійсько-японська угода

ЛОНДОН, 1. II. ПАТ. Кореспондент „Дейлі Геральд“ із Женеві відкриває існування тайного англійсько-японського пакту, на основі якого В. Британія, мовляв, зобов'язалася залишити Японії вільну руку в Манджурії, а зате Японія дає Англії вільну руку в Тибеті.

Японія певна свої справи в Женеві й думає, що В. Британія не згодиться на ніяку деклярацію, яка осуджувалаб Японію та квестіонуналаб існування держави Манджуко. В. Британія хоче створити подібну до Манджуко незалежну тибетанську державу під англійським протекторатом.

Англійсько-японська угода звернена, за думку „Дейлі Геральд-у“, проти Китаю.

В справі воєнних довгів.

ВАШИНГТОН, 1. II. Італія й Чехословаччина повідомили державний департамент Злучених Держав, що готові приступити до розмов у справі довгів з американським урядом негайно після закінчення розмов Рузвельта з представниками В. Британії.

На шерстку і порелакну шкіру

КРЕМ NIVEA

Ціни золотих 0.40—2.60.

Румунська політика не змінилася.

БУКАРЕШТ, 1. II. ПАТ. Новий румунський уряд представився вчора парламентові. В дискусії промовляли представники всіх фракцій, домагаючись від прем'єра, щоб означив становище уряду супроти парламентарної більшості, та подаючи в сумнів, чи селянська партія може лишитися при владі після уступлення Маніва. Це було би негідне з конституцією.

Прем'єр Вайда-Воевод заявив, що з Манівом

в'яже його 40-літня приязнь, яка дозволяє надіятись, що не буде ніяких непорозумінь. Король, поручаючи йому місію переведення виборів, заявив, що бажає, щоб вибори відбулися зовсім вільно. В цьому місці палата зробила оплесками овацію королеві. Теперішній уряд, говорив прем'єр, має ту саму програму і просить ту саму парламентарну більшість співділати з ним.

Ситуація французького уряду неясна.

ПАРИЖ, 1. II. ПАТ. Створення нового французького кабінету без соціалістів викликало загальне здивування. Цікавляться, яке становище займуть тепер соціалісти, серед яких останні події викликали сильний відгомін, та яке становище займуть центрові партії, коли підчас пред-

ставлення нового кабінету в парламенті соціалісти відмовлять йому підтримки. З другої сторони факт, що до кабінету не увійшов ні один представник поміркованої партії, пояснюють тим, що соціалісти зможуть бодай якийсь час підтримувати уряд.

Що діється в Німеччині.

ЯК ПОВСТАВ КАБІНЕТ ГІТЛЕРА.

В німецьких політичних колах викликали особливе заінтересування ревеліяції англійської преси про те, серед яких умовин повстав новий кабінет. Ще в неділю ввечері між Гітлером і Папенем була велика розбіжність поглядів. На раз появилася вістка, що ген. Шляйхер при допомозі почдамського гарнізону райхсвері ладить марш на Берлін. Під впливом тієї вістки Папен звернувся до Гінденбурга з нагалим проханням, щоб особистою інтервенцією погодив обі сторони. Відбулася конференція у Гінденбурга, у якій взяли участь крім Папена оба провідники гітлерівців і німецьких націоналістів. Хвилеві розбіжності між Гітлером, Папенем і Гугенбергом відійшли на дальший план і Гінденбург доручив Гітлерові створити новий кабінет.

Цілу ту вістку здементовано вже урядово, однак частина німецької преси всетаки її підтримує.

БЕРЛІН, 1. I. ПАТ. Орган християнських професійних союзів „Дер Дойтше“ потверджує, що

ВІЧНІ ПЕРА
НАПРЯВЛЯЄ ФАХОВО Й ДЕШЕВО
„ПРЕЦИЗІЯ“

ЛьВІВ, Рутівського 10. (в брамі) проти пл. Св. Духа.

Папен, опираючися на своїх інформаціях про згоду на пучові плани в Берліні, намовив през. Гінденбурга до інтервенції в переговорах між гарицбургськими партіями. Вночі з неділі на понеділок відбулася у през. Гінденбурга конференція, на якій дійшло до порозуміння між Гітлером і Папенем, заки ще устійнено програму уряду.

ЖИДИ І ГІТЛЕРІВСЬКИЙ УРЯД.

Жидівська телеграфічна агенція одержала від провідних жидівських кол у Берліні такі замітки: Перший раз в історії Німеччини на чолі держави стоять люди, яких програма передбачує відобрання прав жидам. Це важкий удар для німецького жидівства, що потерпіло стільки жертв крові і майна для Німеччини. З огляду на загальну ситуацію треба надіятись, що націонал-соціалісти не виявлять в першу чергу свого протижидівського наставлення, бо інші члени уряду, особливо Папен і Гугенберг виступили би проти таких посуень. Багато залежить теж від центру. Годі передбачити хід подій, однак на всякий випадок німецьке жидівство одноцілою лавою протиставить атакам на його цілість.

ПАПЕН ПАНОМ ПРУСИ.

БЕРЛІН, 1. II. ПАТ. Урядово комунікують, що кабінет республіки рішив предлажити президентові проект декрету про перенесення комі-

А. Пясецький С. А. Краків

Фабрика чоколяди

сарських компетенцій, які прислужували досі канцлерові республіки на території Пруссії, на віцеканцлера Папена. Після кабінет радив над політичною ситуацією, при чому Гітлер здав авіт з переговорів з центром. Відповіді на запити центром ще не вислано.

ГІТЛЕР ПОДАЄ РУКУ АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ. Канцлер Гітлер вислав австрійському канцлерові Дольфусові телеграму такого змісту: Покликаний президентом республіки на голову німецького уряду, спішу зложити найсердечніші бажання успіху для братнього німецького народу в Австрії. — Діпеша викликала сильне враження навіть серед тих австрійських кол, що досі ставилися неприхильно до гітлерівського руху в Австрії.

СОЦІАЛІСТИ БРАТАЮТЬСЯ З КОМУНІСТАМИ

В будинку райхстагу відбулося засідання центрального комітету соціал-демократичної партії при участі представників „залізного фронту“, соціалістичної фракції райхстагу та комуністів. Провідник соціалістичної фракції Брайтшайд назвав уряд Гітлера найбільш реакційним зі всіх, які були досі в Німеччині. Може колись прихильники Гітлера скаменуться, зрозумівши, що він став наймитом великого капіталу й юнкрів. Робітничі маси готові до боротьби зі всякими протиконституційними замахами. Соціал-демократична опозиція проти теперішнього уряду самозрозуміла. Боротьба робітничого табору з фашизмом увійшла в нову фазу: соціал-демократична партія хотіла би налаштувати добрі взаємини з партією комуністичною. Все залежить тепер від комуністів.

ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО ТЕРОРУ.

БЕРЛІН, 31. I. ПАТ. Гітлерівський „Ангріф“ повідомляє, що уряд республіки у зв'язку з вбивством комуністами сержанта поліції та команданта гітлерівської штурмівки видасть проти комуністичної партії якнайгостріші розпорядки. Уряд має в найближчому часі зайнятися цією справою.

ВНУТРІШНЯ ВІЙНА В НІМЕЧЧИНІ.

В багатьох провінційних містах прийшло до заворушень у зв'язку з маніфестаціями в честь уряду Гітлера. В Галле, Дісельдорфі, Кенігсбергу, Мангаймі, Гамбурзі і т. д. прийшло до кривавих сутичок між гітлерівцями і комуністами. З обох сторін стріляли і багато учасників потерпіло рани. В кількох місцевостях гітлерів-

Даром

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Хто пропозити цей вирізок отримає 8-ий ніжик безплатно.

дї знизили комуністичні льокалі. У Бреславі демонстранти заатакували поліцію, яка зробила вжиток з пальної зброї. Одного демонстранта вбито, а кількох ранено. Президія поліції заборонила комуністичні походи. В Берліні вбито 2 особи і 12 ранено. Арештовано поверх 100 осіб.

БЕРЛІН, 1. II. ПАТ. Мин. доба пройшла далі неспокійно. І в Берліні і на провінції було кілька кривавих сутичок між комуністами та нац. соціалістами. Були жертви в людах.

М. Ів. в Цітаві убили невідомі люди одного нац. соціаліста. В Пфортсгаймі в сутичці було 3 ранених. У Мерсе під час інтервенції поліції впало ок. 100 стрілів, при чому було ранених 4 учасників сутички. У Фельберті вбили в сутичці 1 комуніста. До більших демонстрацій прийшло в Гамбурзі та Надреві.

НАПРЯМНІ НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

БЕРЛІН, 1. I. ПАТ. Орган Гугенберга „Дер Таг“ пише: Ще уряд Шляйхера заповів, що на випадок висунення на женецькому ґрунті справи безпеки з метою зробити східне Льокаріо, Німеччина буде приневолена зайняти виразне становище в справі ревізії східних границь. Однак мусимо вести нашу офензиву не тільки на цьому відтинку версайського хаосу, треба перш усього найти розв'язку в ділянці довгів. Конверсія довгів по рецепті Гугенберга буде головною точкою загального заінтересування.

по учас: у великій виборі безконкурентній поди сметаючої, молочної десертної чоколяди, як також різносорти кармеліки і цукон. Не шумною рекламою, дарунками у виді льосів шастя, бонами і т. ін., але якостево значимими виробами, прирадженими з гарантованих чистих сирів'я хочемо одобувати прихання якнайшпирших кол, даючи одночасно своїм виробам поиступніші ціни.

ІДЕ ЦІСАР ЧИ НЕ ІДЕ?

З двора б. цісаря Вільгельма в Дорні заперчили в англійському шоденнику „Івнінг Стандард“ вістку, що б. цісар задумує покинути Голландію та заявили, що оповідання про самоходи, що мають везти його річи до Німеччини, є видумкою. Всеж таки згаданий часопис стверджує, що до Дорну приїхав на днях кронпрінц і вертає назад до Берліна.

ЧОМУ ГЕН. ШЛЯЙХЕР БУВ ПРОТИ ПАПЕНА?

БЕРЛІН, 1. II. ПАТ. Генерал Шляйхер оголосив нині заперечення чуток про приготування походу на Берлін. Рівночасно ген. Шляйхер признає, що на ост. авдієнції у през. Гінденбурга вважав за доцільне перестерегти, щоби не поручав Папенові канцлерства. Такий кабінет, що мав би за собою лише невеличку частину суспільності, був би явним зазивом до боротьби, киненням більшості німецького народу. Конфлікти, які виринули би на цьому тлі, розбили би зовсім райхсверу та поліцію. Обов'язком Шляйхера було не довести до цього. Ген. Шляйхер сказав през. Гінденбургові, що якнайкращою розв'язкою справи вважав покликати кабінет, що спирався би на парл. більшості, при участі нац. соціалістів.

Близька до ген. Шляйхера „Тегліхе Рундшав“ помістила рівночасно статтю, значену трьома зірками, п. з. „Райхсверу завтра“. В статті цій м. Ів. сказано: Тому два місяці ген. Шляйхер лише тому рішився виступити на політичну арену, щоби з огляду на райхсверу, за всяку ціну не допустити до повороту Папена. Ген. Шляйхер був думки, що Папенів кабінет був би кличем до нац. революції, а при цьому райхсверу мусила би вийти на вулицю, щоби при допомозі скорострілів боронити пережиту господарську та політичну систему.

Смерть лавреата Нобля

Цьогорічного літературного лавреата Нобля зустріла та сама доля, що кілька літ тому Анатолія Франса. Безпосередньо після нагороди Гельсуорті помер у 66-ім р життя, не дідзавшиє Франсового віку, що дожив до 80-ки. Випадково покладені поруч себе імена пригадують спільну рису обох письменників, що були учнями класичної школи; прийнявши традиційну форму повісти, вони пробували передавати в ній типичну нову доби та критикувати сучасні ідеї. Франс робив це з явною іронією, Гельсуорті з повагою спочувливого громадянина.

У статті з 17-го листопада 1932 р. ми навели список головних творів Гельсуорті і подали їх загальну характеристику. В Англії та Німеччині всі останні його повісті мали величезний успіх. Довгий цикл „Саги Форситів“ охоплював щораз ширші кола читачів, які зміogli оцінити прикмети досвідченого обсерватора, що без штудерних вигалок, спокійно та ясно вміг оловити цілаву історію, зобразити звязку живих типів і тільки вряди-годи докинути дискретну рефлексію зрілої людини.

Гельсуорті один із головних основників міжнародного „Пен-Клубу“. Своім впливом і авторитетом він зумів налаштувати звязки між чільними письменниками великих народів і налати їм форму загальної свободної організації, що мала на меті словом і друком лагодити післявоєнні конфлікти між Францією і Німеччиною, Англією і Іспанією, Італією та Францією. Усю величезну нагороду Нобля Гельсуорті ще за життя призначив на скріплення літературних звязків між народами, згідно з гуманними ідеями, які лягли в основу його творів.

3 еміграційних справ.

Новий аргентинський декрет про іміграцію.

3 днем 1. січня ц. р. почав обов'язувати новий декрет про іміграцію аргентинського уряду. На основі постанов нового декрету можуть тепер їхати до Аргентини такі категорії емігрантів: 1) власники важких афідавітів, виставлених в Аргентині; 2) власники поіменних контрактів праці виставлених в Аргентині і потверджених Іміграційною Дирекцією в Буенос Айрес; 3) реемігранти, що мають карту ідентичності і свідоцтво моралі, 4) реемігранти, котрі мають лише карту ідентичності. Тій категорії реемігрантів видає аргентинський консуль візу по індивідуальному розгляненні справи; 5) родини, що їдуть у характері колоністів на колонії в Кордобі. Для всіх інших категорій, які досі могли

Замовлення приймає Народня Торговля, Львів

без перепон виїздити до Аргентини, виїзд вимітний рільних робітників.

Віднова американських карт вступу.

На кожній карті вступу, яку дістає емігрант, що думає виїмгрувати до Злуч. Держав Америки, є зазначений день, у якому емігрант має аголоситися з готовим еміграційним паспорттом і іншими документами по американську візу. Часами емігрант не є в силі на означений день видістати всі документи і без них їде до Варшави, щоби продовжити або дістати нову карту вступу. Така поїздка до Варшави є цілком безпредметова, бо консулят не приймає таких емігрантів. Якщо емігрант не зміг на час вистаратися всіх документів, замість видавати гроші на непотрібну подорож до Варшави, повинен вислати подання до американського консуляту (візова секція) в Варшаві з проханням видати йому нову карту вступу з новим речинцем.

Лікарські оглядини емігрантів до Бразилії.

3 днем 1. січня 1933 р. завіз бразилійський консулят у Варшаві обов'язкові лікарські оглядини емігрантів до Бразилії. Оглядини переводить власний лікар консуляту. Оглядинами підлягають усі без виїмку емігранти, реемігранти і діти, без огляду на вік. Оплата за оглядини і видачу лікарського свідоцтва виносить 12 зол. від кожної особи. Без свідоцтва консулят не видає візи. Коли якийсь емігрант не є зповни здоровий, повинен у першій мірі порадитися з місцевого лікаря. Шойно коли цей лікар скаже, що він здоров, тоді може він їхати до Варшави до оглядин. Головно хорі на трахому не можуть рахувати на дозвіл виїзду.

Підвишка цін корабельних карт.

Починаючи від грудня м. р. ціни корабельних карт до Злуч. Держав Америки й до Канади підвищені. Корабельна карта III. класи до Нью-Йорку і до канадських пристаней коштує 1.041 зол. (117 дол.) від особи повише 10 літ. Діти в віці від року до 10 літ платять половину корабельної карти це є 520.50 зол. (58.50 дол.) натомісць за переїзд немовлят у віці до одного року оплачується 36 зол. (4 дол.). Ціни переїзду поспішними кораблями III. класи виносить 1.086 зол. (122 дол.) від особи. Емігранти, які вплатили завдаток на карту або в цілому заплатили карту перед днем 19. грудня м. р., не будуть доплачувати до цінника, який тепер об'язує. Особи, що мають корабельні карти, закуплені в Америці перед днем 19. грудня 1932 р., також не доплачують за карти до теперішньої висоти. Всі українські емігранти, які думають їхати на чужину за інформаціями і порадами повинні звертатися до Товариства Опіки над Українськими Емігрантами у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4 (Еміграційний Дім).

НОВИНКИ

— ДО ВПОВ. ЛЬВІВСЬКИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! Для вигоди наших передплатників у Львові будемо від 1. лютого ц. р. присилати Інкассата за передплатою до дому. Йому можна вручити передплату за посвідкою з печаткою Адміністрації.

— ПРИЙМАЮ як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1. I 3—6. Насс.

— Поминальне Богослуження за бл. п. Петра Копача відбудеться в цю п'ятницю 3. лютого ц. р. в год. 8. рано в церкві св. Петра й Павла, а не 10. лютого як повідомлено у вчорашньому числі.

— Подаємо до відома всіх кооператив і інтересентів, що Центробанк до дня 3. лютого ц. р. урядує ще в льокалі Ринок ч. 10, а від дня 4. лютого ц. р. урядує вже у власн. домі при вул. 3. мая ч. 15 у Львові і туди треба адресувати всякі писма і посилки до Центробанку, як також звертатися безпосередньо. — Центральний Кооперативний Банк у Львові.

— Основуючі Загальні Збори Психотехнічної Порадні для вибору звання. В нинішніх тяжких часах тільки той вибивається на верх, хто вбрав фах, до якого призначила його природа. Тільки той відчуває радість з праці, хто працює у фаху, що відповідає його вродженним здібностям. Чи Ви знаєте, який фах вибрати для Вашої дитини? Це скажуть Вам у Порадні, яку саме закладає Головна Управа Рідної Школи у Львові. Прийдіть масово на Загальні Збори Порадні, що відбудуться дня 4. лютого в суботу, в год. 6. вечером при вул. Мохнацького ч. 12. I пов. — Організаційний Комітет.

Із соймової адміністраційної комісії.

УРЯДОВИЙ ПРОЕКТ ПРО ВОЄННІ МОГИЛИ.
ВАРШАВА, 3. II. ПАТ. На вищезгаданому засіданні соймової адміністраційної комісії розглядали проект закону про воєнні могили та цвинтарі. Проект має на меті упорядкувати справу вдержання воєнних могил і цвинтарів. Кошти вдержання покриває державний скарб. У всій Польщі похоронених є 1,300,000 воєнків, що полягли у світовій війні, польсько-більшовицькій та інших боях, що йшли до 1921 р. У Польщі є 10,155 воєнних цвинтарів. Кошти вдержання разом із адміністраційними видатками виносять 4 міль. зол.

Комісія прийняла проект закону в 2. і 3. читанні.

Опісля комісія розглядала проект закону в справі зміни деяких приписів закону з 1883 р. про загальну управу краю.

Комісія прийняла урядовий проект закону в справі зміни розпорядку президента Польщі про держ. знаки та барви, відзнаки, печатки. Новела ця має на цілі поширити приписи закону, що торкаються охорони перед зневагою. Новела охороняє теж герби повітів і гром. секцій територіального самоврядування.

ПАРТИЗАНИ НА РАД. УКРАЇНІ

РІВНЕ, 3. II. ПАТ. Із прикордонної території повідомляють, що в околицях Катеринодара появилася партизанський відділ бувш. комуніста Мурадова. Він нападає на установи та вбиває комуністів і агентів ДПУ. Більшовицька влада визначила за зловлення Мурадова 10,000 рублів у золоті.

ПОТОНУВ КОРАБЕЛЬ.

ТЕГЕРАН, 3. II. ПАТ. На Каспійському Морі затонув корабель „Гілян“ по дорозі з Паглярів до Астара. Залогу та пасажирів урятували інші кораблі.

ХОЧУТЬ ПРОГНАТИ 90.000 КИТАЙСЬКИХ ВОЯКІВ.

ТОКІО, 3. II. ПАТ. На засіданні парламенту міністр війни сказав, що японська армія на півострові Кван Тун постановила співпрацювати з манджурськими військами, щоби вигнати відтам около 90,000 нерегулярних китайських воєнків, що є головно в ок. Джеголь.

Станиславові, під замітом торгівлі людським товаром. Він займався ангажуванням тансерок до нічних льокалів, причому управляв зведеним тас. Разом з ним арештовано дві „тансерки“ Олену Невядомську й Марію Яворську, обі з Варшави.

— Село згоріло. В селі Воля Постолова пов. Сянік згоріло 36 господарських загород. Три особи тяжко попеклися, 9 коров і 5 свиней згоріло у вогні. Кількадесят родин остало без даху й обозують під голим небом. Пожежа повстала вночі від необережності зі сірниками.

— Замерзла. В Олешкові, пов. Снятин, найшли на дорозі на-пів замерзлу Фр. Липу. Її в небезпечному стані відвезли до шпиталю.

— Потяг наїхав фірманку. Недалеко залізничної станції в Рогатині потяг наїхав на сани, якими їхали чотири особи. Дві з них вийшли з пригоди тяжко потовчені. Звинув залізничний сторож, що не замкнув рамп перед приїздом потягу.

— Загадочний злочин доквано в Крехові, пов. Жовква. Андрій Парада, фотографічний помічник зі Львова, приїхав до своєї нареченої Гаски Боронець у Крехові. Вночі, коли Парада заснув, Гаска вдарила його кілька разів сокирою в голову. Опісля хотіла відобрати собі життя, заживши якихсь порошоків. Тяжко раненого Париду перевезли до шпиталю в Жовкві.

— Вистава образів. В кімнатах польського Гва прихильників мистецтва у Львові (будинок Премислового Музею, вул. Дідушицьких) відбудеться в неділю, 5. II. м. відкриття посмертної вистави творів Т. Рибковського, що обіймає кількадесят образів і шкіців. Рівночасно відкрита вистава образів Йосифини Кірхнер, що відносять переважно колегії Італії та Данії.

КОЛИ ВІЛЬГЕЛЬМ ВЕРНЕТЬСЯ ДО НІМЕЧЧИНИ?

ПАРИЖ, 3. II. ПАТ. Кореспондент „Пті Журналю“ Жан Мартель розмовляв у Дорні з визначною особою з околиць бувш. цісаря Вільгельма. Особа ця сказала йому, що Вільгельм не думає вертатися до Німеччини. Бувш. цісар Вільгельм сказав 27. січня 1930 р. (уродини Вільгельма) спец. монархістичній делегації, яка приїхала була з Берліна до Дорну, що не вернеться у Німеччину, поки нарід цього виразно не зажадає. Між цісарем і нім. пролетаріатом є великі непорозуміння. Пролетаріат не розуміє цього, що цісар працював 30 літ над розбудовою Німеччини.

Далі співбесідник Мартеля, високий німецький старшина, сказав, що годі й подумати, аби Вільгельм вернувся в приватному характері, бо вернеться або як шеф ціс. родини, або не вернеться ніколи.

Далі той старшина сказав, що до Дорну приїдуть не лише прихильники Вільгельма, але й вороги реституції монархії. Недавно був у Дорні один представник кат. кол і впевняв цісаря, що навіть центр не є вже республіканський. Вільгельм не думає прискорювати ходу подій, а хоче, щоби еволюція в Німеччині прийшла сама зі себе.

З ЖИДІВСЬКОЇ ТАТАРСЬКА КОЛЬОНІЯ.

РІВНЕ, 3. II. ПАТ. Із прикордонної території повідомляють: Томущо на створеній свого часу жидівській кольонії на Криму мало вихиснували землю, більшовицька влада постановила надати частину землі тієї кольонії татарам. Це викликало велике схвилювання серед жидів.

БАНДИТИЗМ У БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. II. ПАТ. Останніми днями було в різних пунктах міста кілька смілих бандитських нападів. Припадково вдалося цив. гвардії потрапити на слід і зловити одного з учасників нападів. На основі його зізнань перевели багато ревізій і вони виявили, що всі учасники нападу належать рівночасно до еспанського союзу.

ГРИПА В БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. II. ПАТ. У зв'язку з загальним зниженням температури в робітничих ділянках Барсельони поширюється дуже грипа.

Даром

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Хто пропозити цей вирізок отримає 5-ий ніжик безплатно.

ПОКІНЧИВСЯ СТРАЙК.

БУКАРЕШТ, 3. II. ПАТ. У зв'язку зі заявою міністра комунікації робітники залізничних ваг-статів вернулися нині до праці.

САМОСУД.

СОФІЯ, 3. II. ПАТ. На станції Бєліца озброєний відділ, 70—80 людей, напав на особовий поїзд. Напасники стероризували подорожніх і вийшли до вагону, в якому було 4 поліцаїв, що конвоювали 3 проступників. Вони розбродили поліцаїв, а арештантів вивели з поїзду та розстріляли. Розстріляні це вбивники учителя Гаскалова. Їх везли до міста Врача, де мали стати перед воєнним судом.

3 листів до Редакції.

Зривають із „Союзом Українських Євангельських Реформованих Громад“.

Дістаємо до поміщення таку заяву:

Отсим заявляємо, що з днем 27. грудня 1932 ми зірвали всякі зв'язки з „Союзом Українських Євангельських Реформованих Громад“ та його станцією у Львові, тому, бо той Союз піддався під опіку польського реформованого костела у Варшаві. З тим днем повернули ми назад до прадідної греко-кат. Церкви.

Львів, 2. лютого 1933.

Василь Федушко, Катерина Федушко, Олександр Федушко, Евстахій Федушко, Мирослава Федушко, Дмитро Паньків, Марія Паньків, Іван Бурмас, Іван Гумений. Кальмик з родиною.

Дописи.

БУЧАЧЧИНА.

Заборона коляди на „Рідну Школу“. Командант постерунку в Береміях, пов. Бучач, заборонив збирати, не зважаючи на дозвіл староства, колядувати на „Рідну Школу“. Намічені збирки дали себе застрашити і не колядували. Той сам командант робить активнішим одиницям села всякі прикросі, а востаннє дня 1. II. р. розігнав учасників заг. зборів читальні „Просвіти“ в Береміях тому, що між ними находилося на салі кількох хлопчиків.

КОЛОМИЙЩИНА.

Перепони в освітній праці у селі Бани-Березів. Наше село є чи не найкраще зорганізоване в повіті. Має дві кооперативи, дві читальні, а кожна має гарний власний будинок, два аматорські рухливі гуртки і Кружок „Рідної Школи“. Останніми часами завели у себе приватну домашню науку, яку побирає 34 дітей. Все це є оочем праці пп. Стефаневих, бо перед їх приходом це село було під впливом кацапів і хлібоїдів. Були у нас такі люди, що заложили були читальню „Просвіти“, аби в той спосіб зеднати собі людей і мати славу патріотів; але щоби не стратити ласки у „панів“, заперенуєрували до читальні „Стражницю“. Завдяки енергійній праці пп. Стефаневих читальня позбулася небажаних елементів і культурно-освітня праця пішла тою дорогою, куди їй слід йти. По кількох роках праці село може похвалитися такими своїми діячами, як Дмитро Сніткович, Іван Лазарович, Василь Писарів, Антось Васкул, Микола Лазарович, Василь Лютий, Михайло і Микола Томашики, Василь Гвоздзіцький, Дмитро Голяський, Михайло Дунайчин і багато інших, які самостійно вже працюють і ведуть культурно-освітні установи. Та останніми часами пп. Стефаневі відтягнулися від праці через тамошні відносини. Дуже гарно розвивається в селі приватна домашня наука, яку веде п. Оля Гаврилюк. Дала вже діточий концерт і виставу з дуже великим успіхом, а на Різдво діти так гарно колядували в церкві, що люди аж плакали. Цей виступ дітей викликав незвичайний підйом духу у батьків. Тимчасом поліція згання на постерунок родичів тих дітей, що ачаться в дома, списує різні протоколи і т. д. Дня 21. I. 1933 р. прийшло двох постерункових Квятковський і Орлядський: 2-ма громадськими асистентами до приватного помешкання учительки Гаврилюк в часі, коли вона переробляла лекцію. Вони зажадали, аби діти видали всі книжки. Діти дуже перестрашилися і не знали, що робити; запитали учительки, чи давати книжки, чи ні. Учителька відповіла, аби діти дали книжки. Коли постерунковий відібрав від дітей книжки, учителька дала з похвальною серцевою атакою і несприятливою владою на землю, а з уст її почала текти піна. Перелякани діти почали сильно верещати і порозбігалися по хаті та з криком порозбігалися доми. Потім повтікали також громадські асистенти, а постерункові забрали з помешкання учительки стінну мапу Польщі та кілька зшитків і забралися також. Учителька і кількоро дітей лежать тепер хворі. Інспектор і староста звиняють тепер людей безнастанно на терміни і вже вдруге прийшли їм кари від інспектора за те, що діти не ходять до школи, хоч діти ачаться дома і кожний батько зголюєчас управительці школи та інспекторові, що з дня 1. IX. 1932 р. їх діти перестали ходити до школи, бо будуть побирати домашню науку. При цій нагоді згадаємо ще, що на Різдво заборонила поліція хлопцям колядувати на церкву й відібрала їм листу і гроші. Мусимо ще згадати і про нашого бузогого віта Григорчука, який удає в селі великого „патріота“, а робить це тільки тому, щоби зеднати собі людей. Він і його сторонники ширять зисіву серед батьків — мовляв: „Ми не видержимо, то краще занехаймо приватну науку, пощо маємо терпіти?“ Вдають, що роблять це зі широти, а в дійсності помагають кому іншому. А Микола Григорчук зі страху за свій уряд громадського оглядача виповів навіть помешкання учительки і свої діти ціслав уже до місцевої школи. На щастя, свідомі люди йдуть раз вибраним шляхом і кріпко держаться свого. Слава і честь свідомим громадянам! Громадянина.

СПОРТ.

ІСПИТИ НА ЛЕЩАТАРСЬКИХ СУДІВ.

Теоретична частина іспитів на лещатарських судів відбудеться 9. лютого в доміці У. С. С., Домініканська 11. Правильних лещатарських змагань, що обов'язує в У. С. С., можна набути в доміці в понеділок в год. 20.30.

ЗГОЛОШЕННЯ ЛЕЩАТАРСЬКИХ СЕКЦІЙ.

Звертаємо увагу лещатарських секцій поодиноких клубів, що відповідь на лещатарську анкету уважаємо зголошенням секції в субрефераті до його діяльності. Тому ті секції, що не пришлють відповіді, не зможуть брати участі в діяльності субреферату.

АМЕРИКА—АВСТРИЯ 2:1.

Міжнародні гаківнові змагання, розіграні у Відні, закінчилися перемогою Америки 2:1 (0:1, 1:0, 1:0).

Листування Редакції.

Вп. С. Д. Б.: Уважаємо справу організації сілських діточих бібліотек за дуже важну, тому прислану статтю помістимо в найкоротшому часі.

Допишувачам з Турчанщини, Жовкіщини та Камієччини: Не помістимо, бо Ви не є членами редакції.

